

Az átfogó városrendezés megoldotta az évszázados budapesti Dunapart-kérdést!

Az átfogó városrendezés és városfejlesztés képviselői tudatában voltak annak, hogy a városszabályozás szorosan összefügg a Duna-szabályozással. A magyarság legválságosabb idejében sem hanyagolta el a budapesti Duna-problémát. Széchenyi már a „Világ”-ban szorgalmazta a Dunapart befásítását és a két város közt húzódó Dunapart kőfállal való megerősítését. Az abszolutizmus korszakának nem volt becsúgya a magyar főváros belsejében folyó Duna fejlesztése és a Duna fővárosi partjainak szépítése. Csak a Dunagőzhajózási Társaság kereskedelempolitikai szorgalmazásából létesítettek emeletes rakodópartokat a Lánchídfőtől le- és felfelé 100—100 méter hosszúságban az 1850-es években. Ehhez csatlakozott az 1866-ban lefelé a Petőfi-térig, felfelé pedig 421 méter hosszúságban a mai Zoltán-utcáig kiképzett új emeletes rakodópart. A Mária Valéria-utca és a Dunakorzó között elterülő házsor építése után a rakpartot még jobban megerősítették. Ez a város képét lényegében megváltoztatta. Széchenyi a széles Dunapartot a Mária Valéria-utcáig akarta felvinni. Szerinte a széles, virágos folyami part *mélő versenytársa lett volna a názzai tengerparti promenádnak*. A Bach-korszak városi tanácsnokait azonban fiskális szempontok vezették. A helyett, hogy az európai fővárosi rangot emelő hatalmas parkokat épílették volna fel, a nagyobb kereskedelmi hasznot hajtó szállodasorral töltték meg a Dunapartot.

A zárkózott, úri szállodasorokat az ostron csaknem a földdel egyenlővé tette!

Romjaik is azt bizonyították, hogy *a szállodasor nem elmaradhatatlan képe a pesti oldalnak!* Eljött az idő arra, hogy a Dunapart fontosabb hangsúlyt kapjon. A Lánchíd is napok óta működik s ezáltal ismét teljessé lett a legszebb dunaparti panoráma a Feketeerdőtől a Feketetengerig.

A hely kétségtelenül történelmi jelentőségű! Vegyük csak sorra. A budai oldalon például ott áll az *Alpoktól idáig elért Dolomit-nyulványok utolsó ága, a Gellérthegy*, amely a panorámát fenségesse teszi. A Gellérthegy tövében *ősi átkelőhelyek* voltak már évezredekkel ezelőtt. A pesti Duna-szakaszon a Gellérthegy tövében állították fel már a rómaiak is a hídfőjüket. A hegy tetején alakult itt ki a *legősibb emberi település, az eraviszkusz falu is*. A mostani Árpád-híd helyén ugyanilyen ősi dunai rév volt. *Aquincum* — a mai Óbuda — itt verte le *cölöphídját* és a túlsó oldalon alakult ki *contra-Aquincum* — a mai Újpest — hídfője. Ezen az ősi átkelőhelyen nyílik meg a mai Árpád-híd.

A mai városrendezés a Dunapart és a Lánchíd rendezésének megnyitásának *gazdasági, közlekedésügyi, kereskedelempolitikai viszonyait*

eggyaránt számontartja. A Dunapart, Budapestnek ez a legfontosabb reprezentatív területe, valóban megérdemli, hogy a város legszebb részévé képezzék ki.

A dunaparti szállodasorok és üsők helyére üdezőld parkok és sétahelyek kerülnek. A mostani parkirózás eltért a szokványos mértani keretek formáitól. A sétányokat is úgy alkották meg, hogy azok erőteljesen kidomborítják a Dunapartot, mint döntő táji alkotóelemet. Az Eötvös- és Petőfi-szobor közötti sétány a legkellemesebb és leglátogatottabb városrészévé vált. A Dunapart új megoldásánál szakítottak a mult elképzelésével. *A szimmetrikus Belváros elé egy teljesen kötetlen formájú parksávot állítottak fel*. Így a Duna a Lánchíd megnyitásával többé nem elválasztója, hanem szoros összekötője Pestnek és Budának.

A budai oldalon szükségessé válik egy gyűjtőút, forgalmi főútvonal megnyitása az alsórakparton,

ahol a *távolsági járművek fognak közlekedni*. A pesti parton a *2-es villamos útvonala a Lánchíd alatt bújik át*. A régi útvonalát megrövidíti és meggyorsítja egyben *tehermentesíti* a pesti Lánchíd-fő zsúfolt közlekedését. A pesti hídfőnél létesített körjáratos forgalom különben is egy-két évtizedre előreláthatóan megoldotta az átkelés problémáját, különösen ha a József Attila-utca bővítésére is sor kerülhet.

A Dunapart végleges rendezését szolgálja az a terv is, amely szerint a 2-es villamosvonal a földalatti vasút megépítésekor szintén a föld alá vonul. A mostani sínpárok által elfoglalt Dunapart a Lánchíd és a Kossuth-híd között rendezett Dunapart egyik legszebb pontjává válik.

Erdős Jenő